

Informe

Declaració del Segon Plenari de la Ruta Europea del Modernisme

A Barcelona, a dos de febrer de 2007, els reunits, representants de les ciutats i institucions adherides a la Ruta Europea del Modernisme, declaren:

A finals del segle XIX, principis del XX, es van desenvolupar a Europa uns moviments artístics amb estils nous, coneguts genèricament avui en dia com a Art Nouveau. Aquest "nou art" va manifestar-se en diferents disciplines artístiques: principalment en l'arquitectura i les arts decoratives, però també en molts casos en la pintura, l'escultura, la literatura o la música.

Aquest fenomen artístic va tenir diferents denominacions que es corresponien a característiques i expressions diverses com Jugendstil, Secessionstil, Glasgow Style, Liberty, Modernisme, Style Sapin, Arte Nova i el mateix Art Nouveau. Aquestes diferents denominacions es corresponien a un tret fonamental de cadascun d'aquests moviments: el profund arrelament en la cultura, la història, les tradicions i llegendes de cada contrada on van aparèixer i créixer. Cada moviment o estil particular de l'Art Nouveau s'identificava plenament amb la nació, regió, i especialment amb cada ciutat on es va desenvolupar.

Delegates visiting Domènech i Montaner's Palau de la Música Catalana
Els delegats visiten el Palau de la Música Catalana de Domènech i Montaner

Ahora, però, tots els moviments de l'Art Nouveau es van caracteritzar per un intercanvi constant d'idees i influències entre ells: un intercanvi i comunicació que va transcendir fronteres i limitacions en un diàleg artístic internacional sense precedents que va abastar tot el continent europeu i va anar més enllà, estenent-se a d'altres continents, especialment a Amèrica i Àfrica.

Les creacions artístiques dels moviments de la "família Art Nouveau" també van destacar per la seva capacitat de recuperar tècniques i estils tradicionals i històrics de cada contrada on es van desenvolupar, fent renèixer amb força les antigues artesanies del vidre, el ferro, la fusta o la ceràmica. Així mateix, la inspiració en la natura va ser una constant universal, inspiració que s'expressa clarament en les formes i les estructures, d'entre les quals destaca com a peculiar i únic de l'Art Nouveau l'anomenat *coup de fouet*, la voluta ondulant i lliure.

Alhora, però, l'Art Nouveau va tenir des del seu naixement una ferma voluntat d'incorporar totes les innovacions i noves tecnologies que el tombant de segle oferia: nous mètodes constructius, nous materials, noves energies, i els mestres d'aquest art es caracteritzen per la seva incessant recerca i innovació. Per primera vegada, l'art s'associava de forma desacomplexada amb la indústria, amb el clar objectiu de produir bellesa mitjançant processos industrials que la fessin assequible a totes les persones, més enllà del seu poder adquisitiu. Aquest fet es manifesta clarament en les arts decoratives, però també en l'arquitectura, de manera que els arquitectes de l'Art Nouveau van ser els primers a incorporar conscientment en cada projecte tecnologies com l'electricitat, el gas, la calefacció central, l'aigua corrent i sistemes de desguàs, ascensors, etc. –tot això sense abandonar el seu compromís amb la natura, expressada en la importància radical que donaven a la llum i la ventilació naturals.

Els reunits volem afirmar el gran valor que aquestes característiques de l'Art Nouveau tenen per als ciutadans i ciutadanes europeus i d'arreu del món avui en dia, cent anys més tard. Els artistes i arquitectes de l'Art Nouveau van ser pioners en conceptes que avui són reconeguts com a importants. Van saber entendre que la qualitat de vida moderna implica una equilibrada combinació del respecte per la natura amb una sàvia utilització de les noves tecnologies. I també van tenir la clarividència i el coratge de portar a terme allò que avui tots considerem desitjable i necessari per a Europa i la humanitat en general: trobar la fórmula que permeti que cada ciutat, regió i nació conservi i cultivi allò que li és propi, la seva llengua, la seva cultura i les seves tradicions, tenint alhora la capacitat per desenvolupar el diàleg, l'intercanvi i l'entesa veritablement internacional.

Valorar i conservar la natura, conrear les tradicions i alhora la recerca i la innovació tecnològica, i trobar el camí que ens permeti viure en pau i units, tot i cultivant les nostres cultures pròpies. Aquest és el llegat de l'Art Nouveau, que és alhora el nostre repte per al futur.

REPORT

Declaration of the Second Plenary Session of the Art Nouveau European Route

The representatives of the member cities and institutions of the Art Nouveau European Route gathered in Barcelona on 2 February 2007 declare:

"Towards the end of the 19th and in the early 20th centuries, a series of artistic movements with new styles, generally known today as Art Nouveau, developed in Europe. This 'new art' manifested itself in diverse artistic disciplines, mainly in architecture and the decorative arts, but also in many cases in painting, sculpture, literature and music.

"This artistic phenomenon received different names that corresponded to varying characteristics and expressions, such as Jugendstil, Secessionstil, Glasgow Style, Liberty, Modernisme, Style Sapin, Arte Nova and, of course, Art Nouveau. These different denominations had in common a fundamental trait of each of these movements: their profound roots in the culture, history, traditions and legends of each area in which they appeared and flourished. Each movement or individual Art Nouveau style was closely identified with the nation, region and, especially, the city in which it developed.

"At the same time, however, all the Art Nouveau movements were characterised by a constant exchange of ideas and influences among themselves: an exchange and communication that transcended borders and limitations in an international artistic dialogue without precedent, which developed throughout Europe and beyond, extending to other continents, especially America and Africa.

"The artistic creations of the Art Nouveau "family's" movements also stood out for their capacity to revive the traditional and historical techniques and styles of every region in which they developed, fomenting the sturdy rebirth of ancient crafts such as glassware, iron, woodwork or ceramics. In the same way, the inspiration of nature was a universal constant, an inspiration that expressed itself clearly in shapes and structures, among which stands out the *coup de fouet* ('whiplash'), the free flowing volute that is peculiarly and uniquely Art Nouveau.

"At the same time, Art Nouveau maintained from its beginnings a firm desire to incorporate all the innovations and new technologies that the turn of the century had to offer: new building methods, new materials, new energies. And the masters of this art were characterised by their unceasing research and innovation. For the first time, art associated itself unashamedly with industry, with the clear aim of producing beauty using industrial processes that rendered it accessible to everyone, regardless of their purchasing power. This was clear in the decorative arts, but also in architecture, for Art Nouveau architects were the first to incorporate consciously new technologies, such as electricity, gas, central heating, running water, drainage systems and

lifts etc into every project – all without abandoning their commitment to nature, which found expression in the importance they attached to natural light and ventilation.

"We wish to affirm the great value that these characteristics of Art Nouveau have today, one hundred years later, for Europeans and citizens around the world. The Art Nouveau artists and architects were pioneers in concepts whose importance is still recognised today. They understood that modern quality of life implies a balanced combination of respect for nature with a wise use of new technologies. They also had the foresight and courage to do what today we all consider desirable and necessary for Europe and humanity in general: to find a

Delegates in their visit to Cau Ferrat, painter Santiago Rusiñol's house in Sitges
Visita al Cau Ferrat, la casa del pintor Santiago Rusiñol a Sitges

formula that allows each city, region and nation to preserve and cultivate that which is theirs, their own language, culture and traditions, at the same time maintaining the capacity to engage in dialogue, exchange and a truly international understanding.

"To value and preserve nature, to foster traditions and at the same time research and technological innovation, to find the path that will allow us to live in peace and united, all the while cultivating our own cultures: that is the legacy of Art Nouveau. It is also our challenge for the future."